

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р **Стефан Панайотов Русков** на дисертационен труд на тема:

„Приносът на Георги Митев за развитието на акордеонното изкуство в България”

за присъждане на образователна и научна степен „доктор“, област на висше образование: 8. Изкуства, професионално направление: 8.3. Музикално и танцово изкуство, докторска програма: Теория и практика на изпълнителското изкуство

Автор на дисертационния труд: Станимир Демирев Демирев

Научен ръководител: проф. д.изк. Румен Потеров – Югозападен университет „Неофит Рилски“

ДАННИ ЗА КАНДИДАТА

Станимир Демирев Демирев е роден на 18.10.1969 г. в град Велико Търново. След завършване на висшето си образование в АМТИИ, Пловдив от 1994 работи като преподавател в СУ „Емилиян Станев“, Велико Търново на длъжност старши учител по акордеон, синтезатор и съвременни електронни музикални системи. Преподавателската му дейност е свързана с обучение на ученици по музикален инструмент /акордеон, синтезатор, музикални компютърни технологии. Притежава множество следдипломни квалификации (специализации и придобиване на ПКС), свързани с преподаването по акордеон, синтезатор и музикални компютърни технологии. Станимир Демирев притежава редица компетентности за работа с деца, ученици и възрастни, организирани в различни музикално-артистични проекти, като вокални и оркестрови състави. Занимава се с композиране и аранжиране на инструментална и вокална музика, корепетира и ръководи хорови и инструментални състави. Явно притежаването на такива възможности са изградили у него мотивацията за още по-високо ниво на квалификация, поради което започва работа и по дисертационен труд за придобиване на ОНС „доктор“.

ХАРАКТЕРИСТИКА И ОЦЕНКА НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

Дисертационният труд на Станимир Демирев Демирев се състои от: увод, три глави, заключение и приложения. Разработен е в общ обем от 161 страници, от които 137 са основният текст, 4 – библиография, 20 страници – приложения. Библиографията наброява 94 източници.

В **УВОДА** са разгледани въпроси, свързани с процеса на поява и развитие на акордеона като музикален инструмент в България в началните години на ХХ от гледна точка на специфични етапи, постепенно довели до утвърждаването на този инструмент в музикално-изпълнителската практика и обособяването на различни посоки, характеризиращи акордеонното изкуство.

Актуалността на настоящото изследване се определя от аспекти, свързани с: недостатъчното развитие на научно-теоретичното направление в българската акордеонна школа; научно-методическото направление и развитието му в двете посоки – методически системи за начално обучение и по-слабо развитата – изясняването само на някои изпълнителски проблеми в акордеонното изкуство.

В така определения контекст приносят на Георги Митев за развитието на акордеонното изкуство се оказва обект само на една научна разработка, свързана с полифоничното направление в българската акордеонна литература.

На базата на това дисертантът съвсем коректно определя: **обекта**, свързан с творческата дейност на Георги Митев; **предмета**, който се отнася до анализ на авторската му музика; **целта** – чрез анализа на творческата дейност на Георги Митев да се определи влиянието му върху българското акордеонно изпълнителско изкуство.

На базата на целта и предмета са определени **задачи**, свързани с: обобщение и анализ на достиженията на акордеонната ни школа по отношение на изпълнителската сфера и стилово-жанровите особености в художествения репертоар в периодите до средата и след 70-те години на XX век; фиксиране на основните линии в творческата дейност на Г. Митев и анализ на стилово-жанровите особености на авторските му произведения в контекста на спецификата на изпълнителската проблематика, заложена в тях.

ПЪРВА ГЛАВА е композирана в три раздела, като първият е свързан с биографични данни и с творческите интереси на Г. Митев. Вторият разглежда важните, определящи посоки и приносни моменти в творческата и педагогическа му дейност, а третият – с анализ на процеси, отнасящи се до развоя на българското акордеонно-изпълнителско изкуство и българската акордеонно-педагогическа школа до средата и след 70-те години на XX век.

В **първия раздел „Биографични данни“** творческата и педагогическа дейност на Г. Митев се разглежда в три етапа, като втори и трети са свързани с дейността му в АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ – Пловдив. *Първият етап /1965-1975/* е представен в контекста на обучението на г-н Митев във ВМПИ – Пловдив и влиянието, което това обучение оказва върху неговата преподавателска, музикално-изпълнителска и композиторска дейност. Обърнато е внимание на важни биографични факти, оказали въздействие върху изпълнителското му израстване. *Вторият етап /1975-1998/* разглежда началото на педагогическа работа на Г. Митев в АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ – Пловдив, свързана с формиране на солистични и ансамблови изпълнителски знания, умения и компетентности на студентите, на базата на първите транскрипции за соло акордеон и различни инструментални и вокално-инструментални формации. Важен момент, на който е обърнато внимание тук, е създаването през 1987 г. и ръководството на клуб „Акордеонни камерни състави“ към АМТИИ, като основни задачи са създаването на нов репертоар за акордеонни ансамбли от една страна и от друга – постигане на компетентности за ансамброво музициране като част от подготовката на студентите – бъдещи музикални педагози. *Третият етап /от 1999~/* е разгледан и анализиран в контекста на формиране на знания, умения и компетентности у студентите към самостоятелно аранжиране на различни в стилово и жанрово отношение пиеси. Посочени и разгледани в този етап са издания, свързани с методическата му работа: „Методи за усъвършенстване на меховата техника при изпълнение на полифонична музика на акордеон“; издания, свързани с транскрипции, спомогнали за включването на акордеона в самостоятелна секция на академичните конкурси за Бахова и френска музика; „Благозвучният говор на пръстите на Йохан Матезон“ /2008/ и „Пиеси за акордеон от Фр. Купрен“ /2010/, както и сборника от 2011 г. „Пиеси за акордеон“, на чиито страници Г. Митев включва всички свои авторски солови композиции.

Във **втория раздел „Фактори, обусловили насочеността на творческите интереси на Г. Митев“** са разгледани и анализирани въпроси, свързани с навлизането и утвърждаването на акордеона в българската музикално-изпълнителска практика до средата и след 70-те години на XX век, в контекста на технико-конструктивни особености и произтичащите от това хармонико-темброви и солистични характеристики.

В този период анализът диференцира обективни фактори, свързани с ограничен репертоар, в който преобладават транскрипциите и изпълнителски състави, при които е обърнато повече внимание на солистите и оркестрите, а по-малко – на камерните ансамбли. Във втория период се изследват фактори, произтичащи от насоки на развитие в българското акордеонно изкуство: **педагогическа и концертно-изпълнителска дейност**. В контекста на тези насоки като обективен фактор е анализирана и посочена ролята на конкурса „Млад музикант“ – Чирпан /1971- 1993/, както и на приемника на този конкурс – Национален конкурс с международно участие „Танцуващи клавиш“ – Нови пазар, който от 2002 г. продължава традициите по отношение на развитието на изпълнителското и педагогическото направление. Разгледан е и проблемът за художествения репертоар като обективен фактор в педагогическата и творческа работа на Г. Митев в двете направления по отношение на развитие на изпълнителските знания, умения и компетентности на възпитаниците му, а именно – солистични и камерно-ансамблови прояви и работа.

Обърнато е внимание и на **субективни фактори**, оказали влияние върху етапа на началното творческо формиране на Г. Митев в две посоки. Първата е свързана с влиянието на средата на развитие на акордеонното изкуство и значението на Асен Вакарелов като негов преподавател, насочени към **продължаване традициите на предишното поколение** педагози-композитори. Втората има отношение към професионално определящите фактори, оказали влияние върху творческото израстване на Митев – създаване, попълване и обогатяване на художествения репертоар с произведения от различни епохи.

В раздел 1.3. „**Определящи посоки и приноси моменти в творческата и педагогическа дейност на Г. Митев**“ е анализирана и характеризирана дейността му като разнопосочна и обхващаща основните посоки в развитието на акордеонното изкуство в България след средата на 70-те години на ХХ век, свързана с:

- изпълнителство – под формата на концертни изяви и звукозаписна дейност;
- педагогика – в контекста на концертни изяви и награди на студенти, методическа и научно-теоретична литература;
- художествен репертоар – чрез авторските произведения, аранжimenti и транскрипции за соло акордеон и различни камерни формации, всички синтетично обвързани и взаимно допълващи се и открояващи приносния характер на дейността му за развитието на българското акордеонно изкуство след средата на 70-те години.

ВТОРА ГЛАВА се състои от два раздела, разкриващи различни авторски фактурни подходи при строежа на музикалната форма, изпълнителска и естетическа проблематика в соловите и камерно-инструментални произведения на Г. Митев.

В раздел 2.1. „**Солови произведения**“ са анализирани авторските подходи на Г. Митев и изпълнителската проблематика, произтичаща от тези подходи. Тук дисертантът подчертава пряката връзка между фактурните решения и образно-емоционалната сфера на музикалното произведение като драматургична единица, определяща характера, настроението му. Подходите, които дисертантът синтезира са пет: фактурно напластяване и олекотяване; смесване на дискантово и басово фактурно изложение; остинатност; полифонизиране на хомофонно фактурно изложение; ритмични фигурации. Така дефинираните подходи са свързани със специфични музикално-изпълнителски и художествени проблеми, които са разгледани от дисертанта в контекста на обособените авторски виждания. Те са свързани със/с: смяната на посоката на движение на меха при полифонизираното фактурно изложение; смяната на темброво-колористичните регистри в полифонизираното и акордово-хомофонното фактурно изложение; апликатурни подходи в произведения със смесена фактура; артикулационни

проблеми – в пиеси и откъси с ритмично фигуриране, темброво смесване на звучността в дискантовото и басовото фактурно изложение.

Според дисертанта тези обособени подходи в музикалната фактура в соловите произведения на Митев произтичат от полифонизирането на музикалното изложение и трябва да се разглеждат във връзка с технико-конструктивните особености на акордеона, имащо отношение към изграждането на фразите, начините за открояване на отделните мелодични линии и тембъра.

В този параграф също така са разгледани и анализирани естетическата концепция и драматургията в две от цикличните авторски произведения на Г. Митев – *"Орфееви песни"* и *"Фолклорна мозайка"*, по отношение на програмността, характеристиката на музикалната образност, връзката с фолклора и като цяло – с някои основни принципи на драматургично изграждане. Сравнителният анализ на дисертанта синтезира различни драматургични принципи за двата цикъла – сюитен при „Орфееви песни“ и рапсодичен при „Фолклорна мозайка“, като при първия отделните части имат програмни заглавия, а при втория тематичният материал непрекъснато се развива и обогатява имитационно.

Във **втория раздел „Камерно-инструментални произведения /за еднороден и разнороден състав“** този вид творби са разгледани от дисертанта от гледна точка на дефинираните от него подходи. Анализът фиксира някои особености на тези акордеонни състави, свързани с експериментиране със звучността, рефлектираща върху фактурната организация и музикалната форма, особеностите на отделните инструментални партии, характеризиращи се с относителна самостоятелност, взаимно допълване, виртуозност, равнопоставеност в техническо и фактурно ниво, което до този момент не се открива в българската акордеонна литература. Открояват се и някои изпълнителски проблеми, свързани с метроритмиката, темповите контрасти и изпълнението на орнаментиката. Анализът на дисертанта е засегнал и темброви походи, свързани със звукоизвличането при акордеона и с тембровия контраст, получен от съчетанието и противопоставянето на различните тембри на духови, струнни, вокал при творбите за разнородни камерни формации.

ТРЕТА ГЛАВА е структурирана в два раздела, разглеждащи различни авторски подходи за транскрибиране, аранжиране и оркестриране за акордеон, за еднородни, разнородни формации и оркестри.

В **първия раздел** се открояват проблеми, свързани с транскрипции за акордеон на Г. Митев. Дисертантът е синтезирал **два художествени типа** на базата на стилистично разнообразие, съдържащо различна музикално-изпълнителска проблематика: **първият** е свързан с виртуозни концертни пиеси с полифонично фактурно изложение за соло акордеон и еднородни формации; **вторият** се отнася до виртуозни концертни пиеси с акордово-хомофонна фактура. Освен това, в този раздел, на основата на фактурното изложение на пиесите, са обусловени и разновидности в зависимост от изпълнителската проблематика: транскрипции с усложнена и неусложнена акордово-хомофонна фактура. Изпълнителските проблеми при транскрипциите се свързват с апликатура, правилен подбор на колористични регистри, динамичен баланс между двата мануала и отделните партии в камерните формации и правилното орнаментиране. Като основен интерпретаторски проблем в транскрипциите с усложнена полифонична фактура е посочена работата по изграждане на мехова партитура. В стилово отношение повечето от транскрипциите на Г. Митев са свързани с полифонична фактура от цикличен тип, предимно от бароковата епоха. На тази база от дисертанта са синтезирани две основни групи транскрипции – органни и клавесинни, като стремежът е да не се нарушава стилистиката на свободния полифоничен стил, както и оптимално да се запази авторовият замисъл, при максимално използване на звуковите възможности в дисканта и левия мануал на акордеона.

Обърнато е специално внимание на транскрипторските подходи на Г. Митев, свързани с транскрипциите от органни произведения, където запазването на автентичната звучност е постигната с амплификация/усложняване на фактурата чрез авторски, оригинални фактурни решения, като: специфично меховодене, смесване на дискантово и басово изложение, употреба на колористични регистри, употребата на акордови модели в левия мануал и др.

Във **втория раздел** на тази глава са анализирани аранжimenti и оркестрации за акордеонни камерно-инструментални и оркестрови формации, като акцентът е върху първите и по-специално – за дуети, триа, квартети. Дисертантът извежда използването на похвати като двумануална фактурна равнопоставеност в отделните партии, преминаване на основните мелодични линии от една партия в друга, внедряване на редица звукоподражателни и темброви техники, което води до идеята за пълно доближаване до оркестровия оригинал.

Обусловена е класификация от три основни групи на аранжimenti според инструменталния изпълнителски състав: еднородни, разнородни и оркестрови, като е посочен приносът на всеки един от тях в творческата и педагогическата дейност на Г. Митев.

Разгледани и обобщени са стилово-жанровите предпочитания в аранжimentите и оркестрациите, като са систематизирани в **две групи**: аранжimenti, свързани с жанровете на класическите музикални форми – пиеси като отделни части на сюитата „Пер Гинт“ на Е. Григ, придобили особена популярност сред изпълнителите и публиката, както и аранжimenti, свързани със стилове и жанрове от популярната музика – валс „Червено и черно“, който Митев доразвива с въвеждането на лирично встъпление и втори бавен дял, превръщайки го във „валс фантазия“.

В следващия **параграф 3.2.3.** на този раздел е обърнато внимание на фактурата и изпълнителските средства, с които са постигнати различните видове фактурни изложения, класифицирани според функцията и предназначението им в отделните аранжimenti и оркестрации. Разграничават се **два типа** фактурно изложение – неусложнено и усложнено, като вторият тип се разделя на *два подтипа* – с ясна диференциация на отделните партии по отношение на хармония, ритъм, мелодични линии и многопланово фактурно изложението и преплитане на функциите на отделните партии.

Интерес тук представляват и анализирани и обобщени темброви решения на Митев за фактурно изложение чрез превключване на регистри при оркестрациите за акордеон и оркестър. Възможните комбинации са систематизирани в таблица, където ясно се вижда използването на кои регистри и в какви ситуации **спомагат** или **преодоляват** така нареченото от дисертанта „темброво заглушаване“.

В **заключението** на дисертационния труд са поместени изводи за цялостната дейност на Георги Митев, която на практика е насочена към непрекъснатото повишаване на авторитета и значимостта на българската акордеонна школа в културно-музикалното пространство на България, чрез основни направления по отношение на:

1. Музикално-изпълнителска дейност, свързана с разширяване и обогатяване на репертоара за стандартен акордеон S.B. с аранжimenti и транскрипции в диапазон от голямо стилово и жанрово разнообразие, в които основни са полифоничните барокови пиеси и пиесите за камерно-ансамблов музизиране; разширяване и утвърждаване на значимостта на акордеона в България чрез концертна дейност, със съдействието на студенти, членове на създадения от него клуб „Акордеонни камерни ансамбли“, като солиращ инструмент в симфоничния оркестър;

2. Композиторска дейност, чрез която се запазват и развиват традициите от предходните поколения. Създава солови и ансамблови композиции, в които се преплитат

европейски и български фолклорни мотиви, идеи и тенденции, пречупени през призмата музикално-изразните възможности на акордеона като инструмент.

3. Педагогическа дейност – свързана с обогатяване соловия и ансамблов педагогически репертоар с голямо жанрово и стилово разнообразие на пиеси; въвеждане на изпълнението на полифонична музика като неразделна част от акордеонния репертоар, увеличавайки техническите възможности за изпълнение на произведения с усложнена полифонична фактура;

4. Научно-издателска дейност – представена с методическа система за преодоляване на техническите проблеми при изпълнение на оригинална и транскрибирана полифонична музика, изложени в теоретичния труд „Методи за усъвършенстване на меховата техника при изпълнение на полифонична музика на акордеон“;

5. Звукозаписна дейност – включва записите с транскрипции за соло акордеон и симфоничен оркестър, реализирани с различни филхармонични дружества, полифоничните цикли „Осем малки прелюдии и фуги“ от Й. С. Бах /за соло акордеон/, „Die Wohlklingende fingersprache“ на Й. Матезон /за два акордеона/, „Класическа духовна и оперна музика за соло тенор и акордеон“, „С мелодиите на Гершуин“, „Приказни видения“ – авторска музика за релаксация и сън, „100 минути танго“ и дигитализираните концертни изпълнения на студентите от „Клуб акордеонни камерни състави“.

ПРИНОСИ И ЗНАЧИМОСТ НА РАЗРАБОТКАТА ЗА НАУКАТА И ПРАКТИКАТА

1. Дисертацията може да се определи като първото научно изследване на творческата, научна и композиторска дейност на водещ български изпълнител, композитор, аранжор и педагог, свързана с развитието на акордеонното музикално-изпълнителско изкуство и педагогика в България;

2. Анализирани са факторите, оказали влияние върху формирането и развитието на творческия миросглед на Г. Митев и неговият принос за развитието на акордеона в България;

3. Направен е подробен анализ на подходите на Георги Митев по отношение фактурната организация в соловите и ансамбловите му произведения, като се акцентира на тези, свързани с отношението му към българския фолклор в авторските му произведения и прилагането на композиторски практики, характерни за европейската композиторска практика от втората половина на XX век при разработването на тематичния материал;

4. С оглед на технико-художествените възможности на акордеона са посочени характерни техники на транскрибиране и интерпретиране на музикално-художествена литература от соло акордеон, еднородни и разнородни камерни формации от различни музикално-исторически епохи;

5. В процеса на изпълнителския анализ в авторските композиции и транскрипциите с усложнена фактура са посочени разнообразни технически прийоми за преодоляване на трудни музикални пасажии.

ПРЕЦЕНКА НА ПУБЛИКАЦИИТЕ ПО ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

Дисертантът Станимир Демирев притежава необходимия брой задължителни публикации, които са пряко свързани с темата на дисертацията:

1. За някои стилистични особености в авторските произведения за акордеон на Георги Митев и произтичащата от тях изпълнителска проблематика // Музикални хоризонти 4, 2022.

В статията се разглеждат някои характерни стилистични подходи в авторските произведения за акордеон на Георги Митев, имащи отношение към фактурната организация на звуковия материал и произтичащите изпълнителски проблеми, отнасящи се до организацията на меховите движения, апликатурата, тембровото разнообразие и артикулацията.

2. Приносът на Георги Митев за развитието на българската акордеонна педагогика след средата на 70-те години на XX век // Педагогика и качество на обучението, том 16 (3) 2020.

Разгледана и представена е разнопосочната дейност на Г. Митев, свързана с изпълнителство /концертни изяви и звукозаписна дейност/, педагогика /концертни изяви и награди на студенти, методическа и научно-теоретическа литература/ и художествен репертоар /чрез авторските произведения, аранжimenti и транскрипции за соло акордеон и различни камерни формации/.

3. Развитие на акордеонните камерни състави в България през 80-те – 90-те години на XX век. Роля на Георги Митев за тяхното утвърждаване в музикално-изпълнителското изкуство и педагогическа практика // Културно-историческо наследство: опазване, представяне, дигитализация, т. 7, брой 1 (10)/2021.

В статията са отразени проблемите, свързани с развитието на акордеонната педагогика в България в края на XX век и на акордеонното камерно изпълнителско изкуство. Разкрива се част от педагогическата и творческата многостранност на Георги Митев /доц. д-р. при АМГИИ "проф. А. Диамандиев"- Пловдив/, като ръководител на клуб „Акордеонни камерни състави“.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Избран е актуален проблем на изследване „Приносът на Георги Митев за развитието на акордеонното изкуство в България”. Приложеният труд отговаря на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на ЮЗУ „Неофит Рилски“. Дисертационният труд показва, че докторантът Станимир Демирев притежава научно-изследователски компетентности и може да провежда ефективно обективни научни изследвания по научната специалност.

Всичко това ми дава пълното основание за **положителна оценка** и убедено да препоръчам на научното жури да **присъди образователно-научната степен „доктор” на Станимир Демирев Демирев**, област на висше образование: 8. Изкуства, професионално направление: 8.3. Музикално и танцово изкуство, докторска програма: Теория и практика на изпълнителското изкуство.

25.03.2023 г.

Рецензент:
(проф. д-р Стефан Русков)

RECENSION

by prof. dr. **Stefan Panayotov Ruskov** on dissertation with topic:

„The Contribution of Georgi Mitev for the Development of the Accordion Art in Bulgaria“

for the awarding of a “PhD” science degree, area of higher education: 8. Arts,
professional direction: 8.3 Music and dance art, doctoral program: Theory and practice
of the art of performance

Author of the dissertation: Stanimir Demirev Demirev

Scientific Supervisor: Prof. Dr. Rumen Poterov – Southwestern university “Neofit
Rilski”

DATA FOR THE CANDIDATE

Stanimir Demirev Demirev was born on 18.10.1969 in Veliko Tarnovo. Since graduating from AMDVA, Plovdiv in 1994, he has been working as a teacher at “Emiliyan Stanev” school, Veliko Tarnovo with a job title senior teacher of accordion, synthesizer and contemporary electronic music systems. His educational activity is connected with the training of students with a musical instrument /accordion, synthesizer, musical computer technologies. He has a lot of post graduate qualifications (specializations and PQD) related to the accordion, synthesizer and musical computer technologies training. Stanimir Demirev possesses a lot of competencies for working with children, students and adults organized in different music-artistic projects as vocal or orchestra ensembles. He composes and arranges instrumental and vocal music, co-rehearses and leads choir and instrumental ensembles. Obviously, the possession of such qualities have developed in him motivation for even higher degree of qualification which has led to the beginning of work on dissertation for acquiring a “PhD” degree.

CHARACTERISTICS AND GRADING OF THE DISSERTATION

The dissertation of Stanimir Demirev Demirev consists of: introduction, three chapters, conclusion and appendices. It contains 161 pages, 137 of them are with the main text, 4 with Literature Sources, 20 with appendices. There are 94 literature sources.

In **the INTRODUCTION** some questions are reviewed which are related to the process of appearance and development of the accordion as a music instrument in Bulgaria in the beginning of 20th century in terms of specific phases which have led to

the validations of this instrument in the music performance practice and the separation of different directions characterizing the accordion art.

The actuality of the current research is defined by some aspects connected with: the insufficient development of scientific and theoretical direction in the Bulgarian accordion school; the scientific and methodological direction and its development in the two directions – methodological systems for beginner’s training and the weaker developed one – the clarification of only a few performance issues in the accordion art.

In the so defined context, the contribution of Georgi Mitev for the development of the accordion art is an object of just one scientific study connected with the polyphony direction in the Bulgarian accordion literature.

On this basis, the doctoral candidate correctly defines **the object**, related to the creative work of Georgi Mitev; **the subject**, related to analysis of his original music; **the goal** – through analysis of the creative work of Georgi Mitev to define his influence on the Bulgarian accordion performance art.

Based on the goal and subject **the tasks** are defined, which are related with summarization and analysis of the achievements of the Bulgarian accordion school in terms of performance sphere and style and genre specifics in the artistic repertoire in the periods up to and after the seventies of the 20th century; fixing of base lines in the creative activity of G. Mitev and analysis of the style and genre specifics of his original works in the context of the specifics of the performance issues in them.

CHAPTER ONE is composed of three divisions, where the first one is related to biography details and the creative interests of G. Mitev. The second reviews the important and defining directions and contribution moments in his creative and pedagogical activity, and the third analyses the processes related to the development of the accordion pedagogical school up to and after the seventies of the 20th century.

In the **first division “Biography details”** the creative and pedagogical activity of G. Mitev is reviewed in three phases where the second and third phase are connected with his activity at AMDVA “Prof. Asen Diamandiev” – Plovdiv. *The first phase /1965-1975/* is displayed in the context of the education of Mr. Mitev at AMDVA – Plovdiv and the influence which this training had on his teaching, music performance and composing activity. Important biography facts are reviewed which have influenced his performance growth. *The second phase /1975-1998/* reviews the beginning of the pedagogic work of G. Mitev at AMDVA “Prof. Asen Diamandiev” – Plovdiv which is related to the formation of solo and ensemble performance knowledge, skills and competencies of the students based on the first transcriptions for solo accordion and different instrumental and vocal-instrumental formations. An important moment which has been pointed out is the creation and leading of the club “Accordion chamber ensemble” at AMDVA in 1987 which main tasks were the creation of a new repertoire for accordion ensembles on one side, and on the other – accomplishment of competencies for ensemble music making as part of the preparation of the students –

future music pedagogues. *The third phase* /from 1999~/ is reviewed and analyzed in the context of the formation of knowledge, skills and competencies in the students towards self-arrangement of different in style and genre plays. Given and reviewed in this phase are editions related to his methodological work: “Methods for improving of mech technique when performing polyphonic music on accordion”, editions connected with transcriptions which have helped for the inclusion of the accordion in a separate section of the academic competitions for Bach and French music; “The melodious talk of the fingers of Johan Metazon” /2008/ and “Plays for accordion by Fr. Kupren” /2010/ as well as the compendium from 2011 “Plays for accordion” where G. Mitev includes all of his original solo compositions.

In the second division “Factors that have determined the direction of creative interests of G. Mitev” are reviewed and analyzed questions related to the entry and validation of the accordion in the Bulgarian music performance practice up to and after the seventies of the 20th century, in the context of technical and constructive specifics and the arising out of this harmonic-timbral and soloistic characteristics. In this phase the analysis differentiates objective factors related to the organ repertoire where the transcripts and performance ensembles are predominant, and much more attention is paid to the soloists and the orchestras and much less to the chamber ensembles. In the second phase some factors are analyzed which are derived from the directions of development of the Bulgarian accordion art: **pedagogical and concert performance activity**. In the context of these directions, it is analyzed and pointed out as an objective factor the role of the competition “Young musician” – Chirpan /1971- 1993/ as well as its successor National competition with international participation “Dancing keys” – Novi Pazar which since 2002 has continued the traditions of development of the performance and pedagogical direction. The problem of the artistic repertoire is reviewed as an objective factor in the pedagogical and creative work of G. Mitev in the two directions in terms of development of the performance knowledge, skills and competencies of his students, namely – soloistic and chamber ensemble appearances and work.

Some attention has been paid to **the subjective factors** which have influenced the phase of the primary creative formation of G. Mitev in two directions. The first one is related to the influence of the environment for development of the accordion art and the importance of Asen Vakarelov as his teacher, directed towards **the continuation of the traditions of the previous generations** of pedagogues and composers. The second one has a relation to the professional defining factors which have influenced the creative growth of Mitev – creation, filling in and enrichment of the artistic repertoire with compositions from different eras.

In division 1.3. “Defining directions and contribution moments in the creative and pedagogical activity of G. Mitev”, his activity is analyzed as versatile

and covering the main directions in the development of the accordion art in Bulgaria after the mid-seventies of the 20th century connected to:

- performance – in the form of concert appearances and sound recording activity;
- pedagogy – in the context of concert appearances and awards of students, methodological and scientifically theoretical literature;
- artistic repertoire – through the original compositions, arrangements and transcriptions for solo accordion and different chamber formations, all of them synthetically connected and complimenting each other and distinguishing the contributive character of his activity for the development of the Bulgarian accordion art after the mid-seventies.

CHAPTER TWO consists of two divisions uncovering different original facture approaches in the building of the music form, performance and aesthetics problems in the solo and chamber instrumental compositions of G. Mitev.

In **division 2.1. “Solo compositions”**, the original approaches of G. Mitev and the performer’s issues coming out of these approaches is analyzed. Here the doctoral candidate emphasizes the direct connection between the facture solutions and the visually emotional sphere of the music composition as a dramaturgical unit defining the character and its mood. The approaches which the doctoral candidate synthesizes are five: facture layering and lightening, a mixture of descant and bass facture disposition, ostinacy, polyphonization of homophony facture disposition, rhythmic figuration. The so defined approaches are related to the specific music performance and artistic problems which are reviewed by the doctoral candidate in the context of synthesized author’s view. They are related to: change of direction of movement of the mech during polyphonic facture exposition; the change of timbral coloristic registries in the polyphonic and accord-homophonic facture disposition; applicational approaches in compositions with mixed facture; articulation issues in plays and parts with rhythmic figuration, timbral mixture of descant and bass facture disposition.

According to the doctoral candidate these defined approaches in the music facture in the solo works of Mitev comes from the polyphonization of the music disposition and they must be reviewed in connection with the technical and constructive specifics of the accordion related to the building of phrases, the ways for distinguishing of the separate melody lines and the timbre.

In this paragraph two of the cyclic original compositions of G. Mitev are reviewed and analyzed in terms of aesthetic concept and dramaturgy – “*Orpheus songs*” and “*Folklore mosaic*”, in terms of programming, the characteristics of the music visualization, the connection with folklore and in general with a few basic principles of the dramaturgical build-up. The comparative analysis of the doctoral candidate synthesizes different dramaturgic principles for the two cycles – suite with “*Orpheus songs*” and rhapsodic with “*Folklore mosaic*” where with the first one the different parts

have programming titles and with the second one the topic material continuously develops and enriches imitatively.

In **the second division “Chamber instrumental compositions for homogeneous and heterogeneous ensembles”** this kind of works are analyzed by the doctoral candidate from a point of view of the defined by him approaches. The analysis points out some specifics of these accordion ensembles connected with experimenting with the sonority which reflects upon the facture organization and music form, the specifics of the different instrumental parts characterizing with relative autonomy, complementing of each other, virtuosity, equality in technical and facture level which up until now could not be found in the Bulgarian accordion literature. A few performance issues have been pointed out which are related to the metrorhythm, tempo contrasts and the performance of the ornaments. The analysis of the doctoral candidate touches the timbral approaches related to the sound derivation with accordion and with the timbral contrast which is a result of the combination and opposition of different timbres of brass, string, vocal with the works for heterogeneous chamber ensembles.

CHAPTER THREE is structured in two divisions which review different original approaches for transcribing, arranging and orchestrating accordion for homogeneous and heterogeneous ensembles and orchestras.

In **the first division** problems related to the accordion transcriptions of G. Mitev are displayed. The doctoral candidate has synthesized **two artistic types** on the base of stylistic variety containing different music performance problems: **the first one** relates to the virtuosic concert plays with polyphonic facture disposition for solo accordion and homogeneous ensembles; **the second one** relates to the virtuosic concert plays with accord homophonic facture. Furthermore, in this division based on the facture disposition of the plays, variations in relation to the performance problems have been defined – transcriptions with complicated and non-complicated accord homophonic facture. The performance problems with the transcriptions are connected to the application, correct selection of coloristic registries, dynamic balance between the two manuals and the different parts in the chamber formations and correct performance of the ornaments. As a main interpretation problem with the transcripts with complicated polyphonic facture is pointed out the work for building the mech part. Stylistically most of the transcriptions of G. Mitev relate to polyphonic facture from a cyclic type, predominantly from the Baroque era. On this basis, the doctoral candidate synthesizes two main groups of transcripts – organ and harpsichord, where the attempt is not to disrupt the stylistics of the free polyphonic style as well as to optimally keep the author’s idea with the maximal use of sound capabilities in descant and left manual of the accordion.

Special attention has been paid to the transcript approaches of G. Mitev related to the transcripts from organ works where the keeping of the authentic sound is accomplished by amplification/complication of the facture via the authors original

facture solutions such as: specific mech leading, mixture of descant and bass disposition, usage of coloristic registries, accord models in the left manual etc.

In **the second division** of this chapter arrangements and orchestrations for accordion chamber instrumental and orchestra ensembles have been analyzed. The accent is upon the first ones and more specifically – for duets, trios and quartets. The doctoral candidate derives the use of approaches such as twomanual factual equality in the separate parts, crossing of main melody lines from one part to another, insertion of a line of sound imitating and timbre techniques which leads to the idea of fully coming close to the orchestra original.

A classification is defined of three main groups of arrangements according to the instrumental performance ensemble: homogeneous, heterogeneous and orchestral and the contribution to each one of them of the creative and pedagogical activity of G. Mitev is pointed out.

The style and genre preferences in the arrangements and orchestrations are reviewed and summarized as well and are systemized in **two groups**: arrangements related to genre of classical music forms – plays as separate parts of the suite “Peer gynt” by E. Grieg which have become very popular among the performers and the audience, as well as arrangements related to styles and genres from popular music – waltz “Red and black” which Mitev further develops with the insertion of a lyric introduction and a second slow part making it a “waltz fantasy”.

In the next **paragraph 3.2.3.** of this division, attention has been paid to the facture and the performance means which help for the accomplishment of different kinds of facture dispositions classified according to its function and purpose in the separate arrangements and orchestrations. **Two types** of facture disposition have been distinguished – non-complicated and complicated where the second type has *two subtypes* – with clearly defined separate parts in terms of harmony, rhythm, melody lines and multilayer facture disposition and entanglement of the functions of the separate parts.

Here, interesting are the analyzed and summarized timbral solutions of Mitev for facture disposition by switching of registries with the orchestrations for accordion and orchestra. The possible combinations are systemized in a table where it is clearly seen the use of which registries and in what situations **help for** or **overcome** the so called by the doctoral candidate “timbral jamming”.

In **the conclusion** of the dissertation the main conclusions for the whole activity of Georgi Mitev are displayed. It is in practice directed towards the continuous rising of the authority and significance of the Bulgarian accordion school in the cultural-music space in Bulgaria through main directions in terms of:

1. Music performance activity related to the widening and enrichment of the repertoire for standard accordion S.B. with arrangements and transcripts in the range from huge style and genre variety where the main are the polyphonic baroque plays and

the plays for chamber ensemble music making; widening and validation of the significance of the accordion in Bulgaria through concert activity with the assistance of students, members of the created by him club “Accordion chamber ensembles” as a solo instrument in the symphonic orchestra.

2. Composer’s activity which keeps and develops the traditions of the previous generations. He creates solo and ensemble compositions where European and Bulgarian folklore motives, ideas and trends are entangled and presented through the prism of musical expression capabilities of the accordion as an instrument.

3. Pedagogical activity – related to the enrichment of the solo and ensemble pedagogical repertoire with huge genre and style variety of plays; introduction of the performing of polyphonic music as an inseparable part of the accordion repertoire and further enhancing the technical capabilities for performing a work with complicated polyphonic facture.

4. Scientific research activity – presented with a methodological system for overcoming the technical problems when performing original and transcribed polyphonic music which are laid in the theoretical work “Methods for improving of mech technique when performing polyphonic music on accordion”.

5. Sound recording activity – includes the records with transcripts for solo accordion and symphonic orchestra realized with different philharmonic organizations, the polyphonic cycles “The Eight Short Preludes and Fugues” by J. S. Bach (for solo accordion), “Die Wohlklingende fingersprache” by J. Metazon (for two accordions), “Classical brass and opera music for solo tenor and accordion”, “With Gershwin’s melodies”, “Fairytale visions” – original music for relaxation and sleep, “100 minutes tango” and the digitalized concert performances of the students from “Club accordion chamber ensembles”.

CONTRIBUTIONS AND SIGNIFICANCE OF THE RESEARCH FOR THE SCIENCE AND PRACTICE

1. The dissertation can be defined as the first scientific research of the creative, scientific and composer’s activity of a leading Bulgarian performer, composer, arranger and pedagogue related to the development of the accordion music performance art and pedagogy in Bulgaria;

2. The factors that have influenced the formation and development of the creative view of G. Mitev and his contribution to the development of the accordion in Bulgaria have been analyzed;

3. A detailed analysis for the approaches used by Georgi Mitev has been made in terms of the facture organization in his solo and ensemble works as the accent falls upon those connected with his relation to the Bulgarian folklore in his original works

and the application of composer's practice typical for the European composer's practice from the second half of the 20th century when it comes to developing of topic material;

4. In the light of the technical artistic capabilities of the accordion typical techniques for transcribing and interpretation of the music artistic literature from solo accordion, homogeneous and heterogeneous chamber formations from different music historical periods are pointed out;

5. In the process of the performer's analysis in the original compositions and transcripts with complicated facture various techniques for overcoming difficult music passages have been presented.

ASSESSMENT OF THE PUBLICATIONS FROM THE DISSERTATION

The doctoral candidate Stanimir Demirev possesses the required number of mandatory publications which are directly connected with the topic of the dissertation:

1. For some stylistic specifics in the original works for accordion by Georgi Mitev and the resulting performer's issues // Musical horizons 4, 2022.

In the article some typical stylistic approaches in the original works for accordion of Georgi Mitev are reviewed. They relate to the facture organizations of the sound material and the resulting performer's issues related to the organization of the mech movements, applications, timbral variety and articulation.

2. The contribution of Georgi Mitev for the development of the Bulgarian accordion pedagogy after the mid-seventies of the 20th century // Pedagogy and quality of training, Vol 16 (3) 2020.

The various activity of G. Mitev is reviewed and presented which relates to the performance /concert appearances and sound recording activity/, pedagogy /concert appearances and student's awards, methodological and scientifically theoretical literature/ and artistic repertoire /through original compositions, arrangements and transcripts for solo accordion and different chamber formations/.

3. The development of the accordion chamber ensembles in Bulgaria during the eighties and nineties of the 20th century. The role of Georgi Mitev for their validation in the music performance art and pedagogical practice // Cultural-historic inheritance: preservation, presentation, digitalization, v. 7, issue 1(10)/2021.

In the article the problems related to the development of the accordion pedagogy in Bulgaria in the end of the 20th century and of the accordion chamber performance art are presented. A part of the pedagogical and creative variability of Georgi Mitev /Assoc. Prof. Dr. at AMDVA "Prof. Asen Diamandiev" – Plovdiv/ as a leader of the club "Accordion chamber ensembles" is uncovered.

CONCLUSION

An actual problem for research is chosen – “The Contribution of Georgi Mitev for the Development of the Accordion Art in Bulgaria”. The research covers all the requirements of the Law for the development of academic staff in the Republic of Bulgaria (LDASRB), the Regulation for implementation of LDASRB and the according Regulation of the SWU “Neofit Rilski”. The dissertation shows that the doctoral candidate Stanimir Demirev possesses the scientific competencies and can conduct effective and objective scientific research in the scientific specialty.

All of this gives me the full reason for a **positive grade** and to confidently recommend to the scientific jury **to award Stanimir Demirev Demirev with the science degree of “PhD”** in area of higher education: 8. Arts, professional direction: 8.3. Music and dance art, doctoral program: Theory and practice of the art of performance.

25.03.2023

Reviewer:
(Prof. Dr. Stefan Ruskov)